No. 2976 Woensdag 17 Aug. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

OVER MORELE NORMEN

[illegible]ezer dagen in een huldigingsartikel [illegible] de jubilerende hoofdredacteur van [illegible] Tijd, Alfons Laudy, gaf Leonardus [illegible] den Broeke de volgende definitie van [illegible] krant:

„De krant is een orientatiemiddel „van dag tot dag voor de lezers; „een orientatie op verschillend ge„bied naar eigen beginselen."

In deze woorden ligt duidelijk het be[illegible]ng van een katholieke krant, maar [illegible]ok het gevaar van het zogenaamde [illegible]utrale blad of beter gezegd het niet-[illegible]tholieke blad.

De richting welke het niet-katholieke [illegible] geeft, kan onmogelijk anders zijn [illegible]en liberale-, socialistische-, anarchis[illegible], atheistische-, of wat ook al meer, [illegible]lang de redactie een dezer -ischen [illegible]an.

[illegible] dezelfde gronden, waarop Katho[illegible] voor zich opeisen bijzondere school, [illegible]lieke organisatie, enz., op dezelfde [illegible]den moet de eis gesteld worden, [illegible]oor de Katholieken een katholiek dag[illegible]ad."

De ene eis is natuurlijk meer urgent [illegible] de andere; maar men moet toch niet [illegible]nkomen met het praatje, in de neu[illegible]le kranten staat niets in tegen de [illegible]tholieke beginselen. Gelukkig mis[illegible]ien, dat zij die zo praten nog te wei[illegible] verlicht zijn, dat ze het merken; en [illegible] is het misschien in een of ander ge[illegible]waar, zo zou men dan de vraag kun[illegible] stellen, of de nalatigheid ook geen [illegible] kan?

[illegible]genen echter die lezen kunnen, [illegible] het boven geciteerde woord, [illegible] beginselen leiding geven, ook al [illegible] het gros van de lezers er niets [illegible]

Zo zal het misschien maar aan heel weinigen zijn opgevallen, dat, gelijk we onlangs reeds schreven, de telkens terugkerende tegenstellingen tussen ons en de Beurs, feitelijk tegenstellingen zijn van beginselen en wel in het bijzonder omtrent de morele normen.

Het is reeds enkele jaren geleden, naar aanleiding van een publicatie omtrent onze opvattingen in zake filmkeuring, dat de Beurs daartegen in protest kwam, met de uitlating dat dit blad niet wilde, dat hier de Katholieke moraal zou gaan gelden voor de al of niet toelaatbaarheid van de films.

[illegible] hebben daar toen op geantwoord met [illegible]wijzen 't goed recht der Christelijke [illegible]al, welke synoniem is met de Katho[illegible] maar blijkens recente uitlatingen [illegible]eurs aan ons adres, worden der[illegible] zakelijke antwoorden van ons door [illegible] Beurs beschouwd, als een uitstalling van ons „beter weten dan de rest van het mensdom"!

Daarom geven we nu maar eens het woord aan een vertegenwoordiger van [illegible] „rest"; al zal dit natuurlijk evengoed [illegible]len naar Athene dragen", zijn!

De bekende Dr. W. Hudleston Slater, [illegible] dan in zijn bekend boek „Ja ik wil", [illegible] binnen 't jaar niet minder dan 14 [illegible]gen had,

dat er zekere zedelijke normen bestaan, [illegible] gewoon zijn [illegible] te richten wanneer het er om gaat te beslissen [illegible] iets zedelijk toelaatbaar is.

Niet dat ik zou willen beweren, dat er daaromtrent een communis opinio bestaat, m.a.w. dat iedereen het er over eens is, dat deze normen volstrekt onaantastbaar zijn. Integendeel! De strijd die voortdurend de eenheid, de eensgezindheid, de welvaart en het levensgeluk der mensen onmogelijk maakt, gaat juist sedert eeuwen over principes en wel gewoonlijk over godsdienstige en morele principes. Maar men kan toch wel zeggen, dat eveneens sedert eeuwen, de meeste normen die een vaste lijn vertonen door de wereldgeschiedenis, vervat zijn in de moraal die uit de leer van Christus is opgebouwd.

Wanneer men blindelings alle mensen zou kunnen vragen, of de leer van Christus voor iedereen, van welke confessie dan ook aanvaardbaar zou zijn, dan geloof ik, dat men nagenoeg uitsluitend voorstemmers zou kunnen tellen.

We hebben er indertijd goed nota van [illegible]omen, dat bij deze polemiek de Beurs [illegible]actie blijkbaar niet tot deze voorstem[illegible] zou behoren.

[illegible]dsdien is de Beursredactie niet meer zo duidelijk geweest; maar toch bleef in de Piscadera affaire, bij de valse geruchten over de padvinders — we hebben er toen opgewezen — en onlangs bij de kritiek op de gespeelde toneelstukken de grond der controverse, het verschil der morele normen.

Het recht deze morele normen te verdedigen, of te signaleren waar ze o.i. niet voldoende geldend zijn, zal wel geen betoog behoeven.

Immers Katholieken hebben niet alleen zich zelf en hun eigen belangen te dienen; zij moeten de rechtvaardigheid en de naastenliefde verdedigen. Zij moeten dit zelfs naar het woord van den Apostel doen: „opportune et importune" d.w.z. of het welkom is of niet.

Nu willen we er echter gaarne rekening mee houden, zeer gaarne zelfs, dat de verdediging daarvan van onze zijde misschien minder welkom is. Gelukkig echter zijn er bij de rest van 't mensdom nog gezaghebbende personen in overvloed, ook onder niet-Katholieken, die de verdediging uit eigen beweging op zich genomen hebben.

En voor vandaag hebben we onze aandacht laten vallen op de bekende niet-katholieke geleerde, de leermeester van H K. H. Prinses Juliana, de Leidse Professor J. Huizinga. Hij schreef enkele jaren geleden zijn bekend boek „In de schaduwen van Morgen", en heeft daarin een hoofdstuk gewijd aan het verval der morele normen.

Besprekend de kern van het sexuele vraagstuk zegt hij: „De sexuele ethiek „heeft zich veel meer dan de verplich„ting tot waarheid en eerlijkheid losge„maakt uit de band van godsdienstige „normen. Toch blijft zij evengoed als het „besef van waarheidsplicht de erkenning „eisen van een criterium diep in het in„dividueel geweten. Zonder een persoon„lijk besef bij den enkelen mens, dat hij „een radicale ondeugd, onkuisheid ge„naamd, heeft te weerstaan, is een maat„schappij reddeloos aan sexuele ontaar„ding, met vernietiging als uitkomst, „overgeleverd."

Verder erkent Prof. Huizinga, „dat in „de tegenwoordige tijd, in sterke mate „is aangetast, de normen der zedelijk„heid in het algemeen, de theorie der „moraal zelf. Hier is alle aanleiding, van „een crisisverschijnsel te spreken, dat „misschien nog gevaarlijker moest heten „dan de intellectuele verzwakking. Ter„wijl naar alle schijn de gemiddelde „mens zich niet slechter of beter ge„draaft dan zijn voorgangers, is voor „allen die zich niet aan geopenbaarde ze„dewet, door het geloof voorgeschreven, „gebonden voelen, de overtuigingsgrond„slag van hun principiele zedelijke ver„plichting uiterst wankel geworden. De „volstrekt verbindende geldigheid van „het Christelijk systeem van zedewet „heeft voor tallozen afgedaan."

„Gaat nu bij het wegvallen van de „theoretische grondslag, zo vraagt Hui„zinga, elk besef van gebondenheid ge„heel verloren? [illegible] of wegens „een diepere gefundeerdheid in het zie„leleven blijft de christelijke moraal in „de gedepotentieerde vorm, waarmede 't „maatschappelijk leven haar altijd heeft „aanvaard, de publieke en private maat„staven van het zedelijk handelen beheer„sen. De wet, de omgang en het bedrijfs„leven gaan alle uit van de veronder„stelling, dat een als normaal beschouw„de meerderheid de zedewet in acht „neemt. De enkele voelt zich daarin ver„bonden, zonder dat bij hem de vraag „opkomt, of deze persoonlijke verbonden„heid berust op geloof, wijsbegeerte, „maatschappelijk belang of welk andere „grond ook. Hij tracht zich „fatsoenlijk" „te gedragen, voor de anderen en voor „ zich zelf. Overwegingen waarom, occu„peren hem niet.

„Tenzij hij daarop door zijn geestelijke „cultuur wordt gebracht. Wil hij weten „waarop de zedewet berust, dan loopt „hij groot gevaar, een principiele prijs„gave van zijn onoverdacht aanvaarde „morele normen aangeprezen te vinden".

In het bovenstaande geeft Huizinga wel een heel aannemelijke verklaring voor het bestaan van moderne heidenen met een toch „fatsoenlijk" levensgedrag. Maar hij bewijst wel tevens hoe wankel hunne morele normen zijn, omdat ze niet steunen op een door het geloof voorgeschreven geopenbaarde zedewet. Komen dan ook de gevaren, de ondermijnende invloeden, dan is de weerstand van dergelijke mensen zeer gering.

En welke zijn nu die ondermijnende invloeden?

Huizinga noemt het philosophisch immoralisme; de relativering van de moraal die ligt opgesloten zowel in het wetenschappelijk systeem van het Marxisme [illegible] van het [illegible]eudisme en ten slotte de [illegible]etisch- sentimentale doctrines.

Wanneer we nog zo eens nagaan, hoe de houding van de Beurs was tegenover de morele normen in zake de film, de gehuwde vrouw, het toneel enz., dan geloven we hier te kunnen volstaan met van de bovengenoemde ondermijnende invloeden alleen over te nemen wat Huizinga van de leer van het marxisme zegt:

„In de leer van het Marxisme kan het „gehele gebied van zedelijke overtuiging „en verplichting geen andere plaats in„nemen dan een in de geestelijke boven„bouw, die zich op en uit de economische „structuur van een tijdperk verheft, en „door deze laatste gemotiveerd, bestemd „is, met deze te veranderen en te ver„vallen. Het zedelijk ideaal blijkt aldus „ondergeschikt aan het maatschappelijk „ideaal: in de volle zin des woords een „relatieve waarde. Zelfs de hoge begin„selen, die de leer kweekt, van kame„raadschap en trouw aan de zaak van „het proletariaat, zijn tenslotte gemoti„veerd door een belang, het klassebe„lang. Een handboekje van moraal voor „den jongen sovjetburger, draagt hem „de waarde van betrouwbaarheid, bin„nen de kring van het klassebelang, voor „op dezelfde voet als de gepastheid en „nuttigheid van schone nagels. Een zede„lijk oordeel, zoals het zou worden ver„staan door den christen, den moslim, „den boedhist, den platonist, spinozist „of kantiaan, valt hier geheel uit. Het „spreekt vanzelf, dat zulk een leer, in „zijn practisch effect op de massa, werkt „in een vergroofde en half begrepen „vorm."

Tot zover Huizinga; we behoeven er verder niets aan toe te voegen. Het citaat zegt duidelijk genoeg, hoe gevaarlijk een dergelijke moraal is. En daartegen te waarschuwen was het doel van dit artikel.

HET NIEUWE KIESREGLEMENT

SLECHTS DE EIS „KUNNEN LEZEN EN SCHRIJVEN".

Door Z. Exc. den Gouverneur is aan de Staten het nieuwe kiesreglement aangeboden. We lezen daaromtrent in de Memorie van toelichting:

Bij de opening van de zitting der Staten op 5 April l.l. is aangekondigd de indiening van een ontwerp-landsverordening tot nadere regeling van het kiesrecht voor de Staten.

Als doeleinden der herziening werden daarbij aangegeven:

I. uitbreiding van het kiesrecht;
II. vereenvoudiging van de formaliteiten voor het bekwaamheidskiesrecht;
III. invoering van een ander stelsel van kiesrecht (lijstenstelsel);
IV. technische herziening van het kiesreglement.

Bij het opmaken van de hierbij ter goedkeuring aangeboden ontwerp-landsverordening is getracht deze doeleinden, voorzover mogelijk, te verwezenlijken.

Uitbreiding van het kiesrecht en vereenvoudiging van de formaliteiten voor het bekwaamheidskiesrecht.

De kiezerslijsten 1937/1938, welke de grondslag vormden der laatstelijk gehouden verkiezing van tien leden der Staten, bevatten in totaal 2754 kiesgerechtigden op een inwonertal van ongeveer 91.000 zielen,

Bij dit aantal kiezers vertegenwoordigden de tien gekozen Statenleden slechts 11% van het aantal mannelijke personen, dat kiesgerechtigd zou zijn, indien hier de kiesrechtregeling voor de vertegenwoordigende lichamen van het Moederland beperkt tot het mannenkiesrecht, toepassing zou erlangen.

Het betreft geen betoog dat vergroting van het kiezerscorps zeer gewenst is om de Staten aan hun karakter als „Vertegenwoordigend Lichaam" ingevolge artikel 91 der Curaçaose Staatsregeling, te doen beantwoorden en om te voorkomen, dat het bij de wet toegekend kiesrecht door het gering aantal kiezers in een voorrecht zou verkeren.

Het komt niet nodig voor de oorzaken van het beperkt aantal kiezers uitvoerig na te gaan. Verschillende omstandigheden hebben daartoe samengewerkt.

Het capaciteiten-kiesrecht, door de Staatsregeling voorop gesteld, is door de uitwerking daarvan in het Curaçaos Kiesreglement 1937, practisch op de achtergrond gedrongen.

Dit mag niet uitsluitend worden toegeschreven aan de hoge eisen in dat reglement geformuleerd. Deze zijn trouwens soepel toegepast, op zich zelf zeker lofwaardig en door de bestaande onzekerheid over de draagwijdte der bepalingen in dit geval geboden, maar bij de uitvoering van een kiesrechtregeling waarbij objectiviteit voor alles moet gaan, niet geheel zonder bedenking.

Ook de formele regeling speelt hierbij een rol. Deze toch liet voor het overgrote deel der alhier geborenen geen andere weg open dan het afleggen van een proef van bekwaamheid ten overstaan van een officiele commissie. De tegenzin der oudere personen, vooral van hen die een min of meer vooraanstaande maatschappelijke positie bekleden, om zich aan een examen te onderwerpen, is begrijpelijk.

Noch de Staatsregeling, noch de feitelijke toestand levert enig bezwaar op om hierin verandering te brengen.

De Staatsregeling, het capaciteitenkiesrecht geheel ter regeling overlatend aan de hier gevestigde organen, het censuskiesrecht slechts beperkend naar boven, is voldoende elastisch om bij landsverordening de gerechtvaardigde aanspraken der bevolking om mede te werken aan de samenstelling van het vertegenwoordigend orgaan, te kunnen verwezenlijken.

Behalve aan het voldoen aan zekere bij landsverordening te bepalen eisen van verstandelijke ontwikkeling verbindt de Staatsregeling het kiesrecht aan het betalen van belasting over een jaarlijks inkomen, waarvan het bedrag ter regeling is overgelaten aan het kiesreglement, met deze beperking dat het niet hoger mag worden gesteld dan ƒ 1500.—.

In het voldoen aan deze burgerplicht zal derhalve in de eerste plaats de rechtsgrond voor dit kiesrecht moeten worden gezocht.

In het bepalen van de grens voor het censuskiesrecht is steeds iets willekeurigs gelegen.

Op grond van het Curaçaos Kiesreglement 1937, hetwelk als grens aangeeft ƒ1200.—, konden bij de laatstelijk gehouden verkiezing aan het betalen van belasting aanspraak op kiesrecht ontlenen:

op Curaçao	16659 personen;
op Aruba	535 personen;
op Bonaire	25 personen;

De uitkomsten aan de grens van ƒ 1200.— verbonden zijn niet bevredigend te noemen.

Het verdient daarom aanbeveling deze grens te verlagen tot ƒ 900.—, waardoor ook zij die aangeslagen zijn naar een inkomen van ƒ 900.— tot ƒ 1200.—, bij het betalen van hunne aanslag het kiesrecht deelachtig worden.

In wezen vervalt hierdoor de grens en worden allen die, voor welk bedrag dan ook, in de Inkomstenbelasting zijn aangeslagen, op grond van het betalen dier belasting kiesgerechtigd.

De moeilijkheid, voor de verschillende eilanden en eventueel voor gedeelten daarvan, zodanige grenzen — in overeenstemming met de levenstandaard ter plaatse — te stellen, welke gelijkheid van recht waarborgen, behoeft dan niet te worden opgelost, en de vraag of de Staatsregeling het treffen van een dergelijke regeling wel zou toelaten kan onbeantwoord blijven.

De regeling van het capaciteiten-kiesrecht is — de geschiedenis van het kiesrecht in het Moederland heeft dit geleerd — een bron van grote moeilijkheden.

Hierbij moet worden gezocht naar zekere kentekenen, welke waarborgen, dat zij die deze bezitten, in de regel geschikt zullen zijn, om het kiesrecht uit te oefenen. Anderzijds moet evenwel worden gezorgd dat allen wien de uitoefening van het kiesrecht veilig kan worden toevertrouwd, ook werkelijk gelegenheid krijgen aan de vorming van het vertegenwoordigend lichaam mede te werken.

De plaatselijke omstandigheden dienen hierbij in aanmerking te worden genomen.

Maar het springt dan in het oog, dat de eis van het bestaande Kiesreglement, het genoten hebben van M.U.L.O. onderwijs of onderwijs dat daarmede gelijk is te stellen, niet gehandhaafd kan blijven, wijl het geslacht dat thans naar de leeftijd voor kiesrecht in aanmerking komt, in het algemeen gesproken, niet in staat is geweest, zodanig onderwijs ter plaatse te volgen.

Dat zeer velen, ondanks het gemis aan dit onderwijs in hun jeugd, zich een kennis en beschaving hebben weten te verwerven, welke voor een schoolontwikkeling als evenbedoeld niet behoeft onder te doen, zal niemand betwisten.

Voor dit gebiedsdeel komt als meest passend kenteken in aanmerking: „het kunnen lezen en schrijven."

Soortgelijke eis wordt ook gesteld voor het actief kiesrecht voor de leden van gemeenteraden in Oost-Indië.

Het is niet moeilijk vast te stellen of iemand aan deze eis voldoet, zodat van zelf de mogelijkheid ontstaat de formaliteiten voor het capaciteiten-kiesrecht te vereenvoudigen, hetgeen in de eerste plaats ten goede komt aan allen, die uit welke oorzaak ook, niet kunnen aantonen, een school voor lager onderwijs te hebben doorlopen.

Voor de formulering van bedoelde eis en de technische uitwerking daarvan moge worden verwezen naar het ontwerp-kiesreglement.

Het Bestuur vertrouwt dat de bezwaren, welke aan elke regeling van het attributief kiesrecht in het algemeen en aan het capaciteiten-kiesrecht in het bijzonder, nu eenmaal onvermijdelijk zijn verbonden, in het nieuwe kiesreglement tot een minumum zijn teruggebracht.

Invoering lijstenstelsel.

Het komt het Bestuur wenselijke voor, zowel aan de inwoners van Bonaire als aan die der Bovenwindse eilanden, het recht op één zetel te waarborgen. De verkiezing van deze beide plaatsen kan niet anders geschieden dan volgens het meerderheidsstelsel. Om technische redenen is het stelsel van volstrekte meerderheid uit het vigerend kiesreglement niet overgenomen.

Acht zetels blijven alszo beschikbaar om door verkiezing door de inwoners van de eilanden Aruba en Curaçao te worden vervuld.

Hierbij past geen ander systeem dan dat van evenredige vertegenwoordiging, bij de uitwerking waarvan een keuze moet worden gedaan tussen het personenstelsel en het lijstenstelsel.

Om misverstand te voorkomen zij hierbij aangetekend, dat met „personenstelsel" wordt bedoeld het z.g. Hare-Clark-systeem, dat, hoewel in verschillende variaties voorkomend, niet mag worden vereenzelvigd met het stelsel in het Curaçaos Kiesreglement 1937 neergelegd.

Bij het bedoelde personenstelsel geeft de kiezer zelve aan op wien zijn stem eventueel zal worden overgedragen.

De Nederlandse wetgever heeft het lijstenstelsel aanvaard voor de verkiezing van alle vertegenwoordigende lichamen in het Moederland.

Alleen voor de verdeling van de aan een lijst toegekende zetels bij de verkiezing van leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, kan toepassing van het Hare-Clark-systeem plaats vinden, indien gebruik is gemaakt van de bevoegdheid tot nummering der candidaten. Practisch geschiedt dit echter nagenoeg niet.

Voor de verkiezing van een deel der Volksraadsleden in Oost-Indië wordt het personenstelsel toegepast.

Het bezwaar tegen het personenstelsel in het algemeen is voornamelijk gelegen in de omstandigheid dat daarbij het toeval te grote invloed uitoefent op de uitslag der verkiezing.

Om dit bezwaar enigszins te ondervangen worden ingewikkelde methoden toegepast en bij invoering van het personenstelsel zouden wij daaraan niet kunnen ontkomen.

Het gevolg van een en ander zoude zijn, dat wel een regeling zou worden verkregen, welke meer aan het rechtsgevoel beantwoordt, maar die toch, enkel reeds vanwege de gecompliceerde techniek, geen duurzame bevrediging zou kunnen schenken.

Het Bestuur geeft de voorkeur aan het lijstenstelsel. Eenvoudig zijn daarbij de verrichtingen welke van den kiezer worden verlangd (hij behoeft toch slechts één hokje achter de naam van den candidaat zijner keuze rood te maken), even eenvoudig is het opnemen van de uitslag door de stembureaux en het vaststellen van de einduitslag.

Bovendien staat vast — de uitkomsten in het Moederland leveren hiervoor het bewijs — dat op deze wijze een uitslag wordt verkregen, welke inderdaad de wil der kiezers vertolkt, doordat iedere kiezersgroep een aantal zetels zal bekomen dat evenredig is aan het aantal stemmen dat op hare candidaten is uitgebracht. Welke candidaten zitting zullen nemen hangt af van de voorkeur der kiezers, terwijl een stemmen-overschot van een gekozen candidaat ten goede komt aan de andere candidaten van dezelfde lijst.

Tussentijdse vacatures worden zonder nadere verkiezing vervuld; de bestaande verhouding blijft derhalve gedurende het vierjarig tijdperk waarvoor de Statenleden zijn gekozen, bestendigd. Meerdere — ook financiële — voordelen ontstaan hierdoor, welke hierna onder „Technische herziening" zullen worden aangestipt.

Om deze redenen is het lijstenstelsel in het ontwerp opgenomen.

Technische herziening.

Het is niet doenlijk, alle technische veranderingen op te sommen.

Alleen de voornaamste zullen daarom aan een korte bespreking worden onderworpen.

Volgens het nieuwe Kiesreglement wordt slechts éénmaal in de vier jaren de kiezerslijst opgemaakt. Aangezien ontbinding der Staten in de loop der zittingsperiode niet kan plaats hebben en tussentijdse verkiezingen ter vervulling van vacatures in de Staten bij het lijstenstelsel niet voorkomen, bestaat er geen behoefte aan een jaarlijkse kiezerslijst.

Het ligt voor de hand dat zowel door het vier-jaarlijks vaststellen der kiezerslijst als door het afschaffen van tussentijdse verkiezingen veel administratief werk wordt voorkomen en niet onbelangrijke uitgaven, daaraan verbonden, worden bespaard.

Ook voor de kiezers levert dit gemak op. Alleen in het jaar voorafgaande aan de periodieke aftreding der Statenleden, hebben zij enige formaliteiten te vervullen om op de kiezerslijst geplaatst te worden.

Die formaliteiten golden overigens

voor de census-kiezers in gelijke mate als voor de bekwaamheidskiezers.

De administratie beoordeelt geen andere omstandigheden dan die, welke tot hare dagelijkse werkkring behoren (Nationaliteit, leeftijd enz.). De aspirant-kiezer legt de stukken over, in het kiesreglement omschreven en wordt op grond daarvan op de kiezerslijst geplaatst, behoudens de beslissing van den rechter op wien een ieder zich kan beroepen.

De z.g. „Voór-stemming" is vervallen. Daarvoor is in de plaats gekomen de gelegenheid voor dezelfde groep personen om bij volmacht te stemmen.

Het „eigendomskiesrecht" volgens de Staatsregeling toekomend aan de inwoners der Bovenwindse eilanden is door het ontbreken van een kadaster moeilijk bevredigend te regelen.

Plaatselijke bekendheid zal hier de weg moeten wijzen, met het oog waarop de Raden van Politie zijn ingeschakeld, uiteraard met onbeperkt beroepsrecht op den rechter.

Nu is deze speciale grond voor de toekenning van kiesrecht aan de inwoners der Bovenwindse eilanden van ondergeschikt belang geworden door de nieuwe regeling van het bekwaamheidskiesrecht, waarvan ook de inwoners dezer eilanden gebruik kunnen maken.

Scherp onderscheid is gemaakt tussen Kiesrecht en het vaststellen der kiezerslijsten enerzijds en de eigenlijke verkiezing anderzijds.

Het vaststellen van de kiezerslijsten is opgedragen aan de administratie, wier bevoegdheid en aanzien van de hoofdvereisten voor het kiesrecht evenwel uitsluitend van formele aard is. Onbeperkt beroepsrecht op den rechter geeft aan de burgers de nodige waarborg dat aan hun recht niet zal worden tekort gedaan.

De vaststelling van de einduitslag der verkiezing is gelegd in handen van de leden van het hoogste bestuurscollege — de Raad van Bestuur — en den Voorzitter der Staten, onder supervisie van de Staten.

Om practische redenen moest hiervan worden afgeweken met betrekking tot het eiland Bonaire en de Bovenwindse eilanden.

De candidaatstelling geschiedt ten overstaan van een college met een ambtelijk voorzitter, evenwel met onbeperkt beroepsrecht op den rechter.

De stemming geschiedt onder auspiciën van de Staten.

In het lijstenstelsel ligt vanzelf opgesloten de voorziening in latere vacatures op de grondslag van de oorspronkelijke verkiezingsuitslag. Tussentijdse verkiezingen en herstemmingen kunnen daarbij niet voorkomen.

Getracht is voor het eiland Bonaire en de Bovenwindse eilanden dezelfde voordelen te bereiken hetgeen ook uit een oogpunt van eenheid in de verkiezingstechniek wenselijk is. Vandaar dat het lijstenstelsel ook voor deze eilanden is opgenomen al moesten uiteraard voor de vaststelling van de uitslag der verkiezing andere regelen worden gesteld. Buiten het geval van verkiezing bij enkele candidaatstelling geschiedt die vaststelling overeenkomstig de betrekkelijke meerderheid der uitgebrachte stemmen, zulks om het houden van herstemmingen te voorkomen.

Bepalingen zijn opgenomen ter regeling van de gevolgen verbonden aan de beslissingen der Staten bij het onderzoek der geloofsbrieven. In daartoe leidende gevallen kan de stemming in een of meer stemdistricten ongeldig worden verklaard; alsdan moet in de districten opnieuw worden gestemd.

Geregeld is voorts de wijze waarop, zo nodig zal worden beslist of een gekozen Statenlid heeft opgehouden lid van de Staten te zijn.

Als stemmingstechniek is overgenomen de beproefde en allen bevredigende methode neergelegd in de Nederlandse Kieswet.

Overgangsregeling.

Het is niet mogelijk het Curaçaos Kiesreglement 1937 te doen vervallen voor de afloop van de tegenwoordige zittingsperiode der Staten.

De toepassing van dit reglement is evenwel zoveel mogelijk beperkt. In de jaren 1939 en 1940 zal de kiezerslijst nog worden opgemaakt overeenkomstig de oude regeling, met dien verstande evenwel dat daarbij materieel dezelfde eisen voor het census- en capaciteiten-kiesrecht zullen gelden als in het nieuwe reglement zijn neergelegd.

De kiezerslijst in 1940 op te maken, is geldig tot 15 Sepetmber 1941. Waar na 1 October 1941 op grond van de oude bepalingen geen vacatures meer worden vervuld, kan in het jaar 1941 worden volstaan met het opmaken van de kiezerslijst volgens de nieuwe bepalingen.

Deze kiezerslijst zal dan de grondslag vormen voor de verkiezing ter vervulling der plaatsen van Statenleden, welke op 1 April 1942 periodiek aftreden.

De gehele verkiezing zal dan trouwens overeenkomstig het nieuwe Kiesreglement worden gehouden.

Nadien wordt eerst in het jaar 1945 en vervolgens telkens om de vier jaren een kiezerslijst opgemaakt.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De oorlog in het verre Oosten; de vrede welke weer getekend is door Japan en Rusland; de burgeroorlog in Spanje, waar weer een paar Engelse schepen schade geleden hebben van de bombardementen en ook een Fins schip is gebombardeerd; en waar zelfs een bericht vandaan komt, dat Franco ook aan Engeland een antwoord sturen zal, dat de vrijwilligers zullen moeten vertrekken; dit alles valt in belangrijkheid weg met de maatregelen, welke Duitsland momenteel aan het ondernemen is.

Volgens officiele berichten zullen daar dezer dagen manoeuvres plaats hebben. Maar manoeuvres die tien weken zullen duren en waarbij alleen aan reserves 750.000 man onder de wapenen zijn; waarbij de plaatsen waar de manoeuvres zullen gehouden worden, in staat van beleg zijn; waarbij grote voedselvoorraden en auto's en paarden gerequireerd zijn. Waarbij in een woord alles zo geregeld is, dat een mobilisatie niet erger zijn kon.

En met welk doel? Vooral kan deze vraag gesteld worden naar aanleiding van de geweldige militaire voorbereiding die de laatste weken genomen zijn in het bouwen van forten, versperringen, enz.

Heel Europa is dan ook momenteel weer in grote vrees; ondanks de kalmerende uitlatingen van Engeland; ondanks de verklaring, dat men in Tsjecho Slowakije geen vrees koestert, dat deze maatregelen zouden zijn met 't oog op de Sudetenkwestie. Frankrijk heeft al zijn posten aan de Duitse grens behoorlijk versterkt en practisch aan de Fransen verboden nog naar Italië op tour te gaan.

Europa zit in spanning en afwachting op de komende dingen.

En in afwachting hiervan zullen wij daarom vandaag onze verdere aandacht besteden aan Oostenrijk, naar aanleiding van enkele berichten uit de K.W.P.

Wie nog de illusie mocht hebben gekoesterd, dat de tegemoetkomende houding van het Oostenrijkse Episcopaat en speciaal van Kardinaal Innitzer bij het nieuwe bewind in goede aarde zou vallen, zal langzamerhand wel van het tegendeel overtuigd zijn.

Onlangs verklaarde de Oostenrijkse Minister van Onderwijs, prof. dr. Menghin in een interview, dat voor de Katholieke Universiteit van Salzburg geen plaats meer is in het Derde Rijk! Motiveerde hij dit eerst door te zeggen, dat deze universiteit als een geestelijke vesting tegen dit Rijk was bedoeld, later verklaarde hij een tegenstander te zijn van elke Katholieke universiteit, daar hij dit van iedere universiteit, „die niet onvoorwaardelijk staat op het standpunt van trouw aan het volk."

De Oostenrijkse Minister van Justitie, dr. Hueber schreef onlangs over rechtsgelijkschakeling en was van mening, dat de „Wet tot verhoeding van een erfziek nageslacht" (gedwongen sterilisatie) het eerst in aanmerking kwam, om door Oostenrijk te worden overgenomen. Dit is intussen op 24 Mei j.l. geschied.

De nieuwe landschoolraad in Salzburg heeft uitvoerige richtlijnen gepubliceerd teneinde „het schoolwezen te zuiveren van de laatste resten van het gevallen clericale machtstelsel". Alle voorname onderwijzers-posten, die tot nu toe werden waargenomen door clericaal gezinde mensen, zijn reeds door nationaal-socialisten bezet.

De veranderingen werden echter zo doorgevoerd, dat de families der betrokken personen er niet door gedupeerd werden. De katholieke leraars, die later misschien weer in gebruik zullen worden genomen voor het onderwijs, zullen „gelegenheid krijgen, om zich in een harde, doelbewuste scholing de nationaal-socialistische levenshouding toe te eigenen".

Voor de leden van de vroegere katholieke onderwijzersbond werd onlangs een dergelijk opvoedingskamp reeds geopend. De katholieke onderwijzersbond mag overigens niet meer actief werkzaam zijn. Met betrekking op het onderwijs zelf verklaarde de nieuwe leider van het schoolwezen „dat de godsdienstige gevoelens op alle mogelijke manieren gerespecteerd zullen worden", maar dat „iedere inbreuk van clericale zijde, die het godsdienstig terrein te buiten gaat, vastberaden zal worden onderdrukt. De overwinning, die door de beweging behaald is, is totaal. Nooit meer zal er in Oostenrijk een politiek van het katholicisme bestaan".

Aldus de nationaal-socialistische leider.

Vooral die harde, doelbewuste scholing van de Katholieke leraren, wier levenshouding nationaal-socialistisch moet bijgewerkt worden, spreekt boekdelen. Laten ze zich deze bijwerking grondig welgevallen, dan zullen ze „misschien" met hun gezin niet behoeven ten onder te gaan.

We kunnen verder nog wijzen op de confiscatie van alle roerende en onroerende goederen der Benedictijner Abdij St. Lambrecht in Stiermarken, met inbegrip van de beroemde Gotische kerk met haar drie torens van Maria Zell, waarheen jaarlijks meer dan honderdduizend pelgrims ter bedevaarts gingen, om daar voor het wonderdadige Mariabeeld te gaan bidden.

Ook is thans in Oostenrijk de strijd tegen de Katholieke Jeugd-organisaties in alle felheid ingezet.

Oostenrijk bezat zeer actieve en wijd vertakte katholieke jeugdorganisaties.

Door het Concordaat, dat Oostenrijk in 1933 met de H. Stoel gesloten had, kregen de kerkelijke jeugdorganisaties volle vrijheid, om volgens de richtlijnen van het Episcopaat te werken.

Over het gehele land waren reeds opgeheven:

1) Alle katholieke studentenverenigingen, die waren ingedeeld in de „Katholiek Duitse Universiteitsstudentenbond van Oostenrijk". Aan de universiteiten van Wenen, Graz en Innsbrück, evenals aan de katholieke faculteiten van Salzburg en aan de mijnbouwschool te Leoben. Hierbij aangesloten waren de studentencorporaties van het oude type en de nieuwe vakgroepen, in totaal 78 verenigingen.

De oudste katholieke studentencorporaties waren „Austria" in Innsbrück (opgericht in 1864), de „Austria" en de „Norica" in Wenen (opgericht in 1876 en 1883) en de „Carolina" in Graz (opgericht 1888).

2) De Christelijk-Duitse Turnbond, die in 1900 opgericht werd en 270 verenigingen en 38.000 leden telde.

3) De Katholieke Padvindersvereniging „St. George" met 155 groepen en ongeveer 5.000 leden.

Volgens een later bericht, n.l. van 29 April mochten de verenigingen met zuiver godsdienstige doelstelling blijven bestaan. Deze groep omvat in totaal 27 organisaties, waarvan wij de volgende vermelden: Seraphijns liefdewerk, Caritasbond, Vincentiusvereniging, Werk der Geloofsverbreiding, Mariale Congregaties.

Een tweede groep omvat de verenigingen, die reeds opgeheven werden en verboden blijven. Hiertoe behoren twaalf organisaties: Katholieke Volksvereniging. Katholieke Vrouwenorganisatie, Vereniging van godsdienstleraars aan de Middelbare Scholen, Rijksbond en Jeugdrijksbond, Padvinders-vereniging, Oostenrijkse Jugendkraft, Christelijk Duitse Turnbond, Neuland, Landsbond van katholieke meisjesverenigingen, Katholieke Duitse Studentenbond (zowel de mannelijke als de vrouwelijke bond), Katholieke Arbeidersvereniging, Kath. Landarbeidersvereniging.

Over het lot van een derde groep van verenigingen werd toen nog onderhandeld. De bekendste daarvan zijn: katholieke diocesane persbonden, katholieke schoolvereniging, katholieke Universiteits-vereniging Salzburg. Contributiegelden en vermogen van de organisaties van groep 1 werden, voor zover [illegible] beslag genomen werden, [illegible] gevorderd. Voor de verenigingen van groep 2 en 3 is een bisschoppelijke liquidator aangesteld, die tezamen met de Gestapo de nodige aanwijzingen zal geven.

Verschillende parochiehuizen van Katholieke Verenigingen werden in beslag genomen, wat blijkt uit de volgende zin in de aanwijzingen:

„Komt de verhoopte teruggave van in beslag genomen tehuizen en lokalen van Katholieke verenigingen tot stand, dan kunnen deze voor doeleinden van Katholieke Actie weer benut worden."

Wij maken hierbij nog de aantekening, dat de genoemde maatregelen voor geheel Oostenrijk gelden; op verschillende plaatsen is men nog veel verder gegaan, maar dit waren slechts maatregelen van plaatselijk karakter.

Hier volge een kort overzicht van de katholieke verenigingen vóór de Anschluss, dat wij mede aan de K W P. ontlenen:

De „Rijksbond van de katholieke Duitse jeugd van Oostenrijk" telde meer dan 1200 verenigingen met 60.000 leden en 15.000 jeugdige aspirant-leden, die nog niet alle rechten van het lidmaatschap bezaten.

De eerste katholieke jongelingenvereniging werd in 1857 in Wenen opgericht. In zijn huidige vorm bestaat de „Rijksbond" sinds 1917.

Bij deze Rijksbond waren ook aangesloten de Padvindersvereniging „St. George", de Katholieke Duitse Studentenbond (voor leerlingen van middelbare scholen) en de „Katholieke Duitse Soldatenbond" met 6 brigadebonden, 40 plaatselijke groepen en 3000 leden; voorts nog de „Oesterreichische Jugendkraft", de katholieke organisatie voor lichaamscultuur.

De „Katholieke Gezellenvereniging" bestond in Oostenrijk sinds 1852, toen Adolf Kolping zelf de eerste vereniging in Innsbruck oprichtte. Nog in datzelfde jaar stichtte de Gezellenvader met den toenmaligen godsdienstleraar en lateren Kardinaal Grusche de Gezellenvereniging van Wenen. Deze Gezellen telden vóór de Anschluss in Oostenrijk 102 verenigingen met 4500 actieve en 350 nietactieve leden. In totaal waren 29 huizen het eigendom van de plaatselijke groepen.

Voor de vrouwelijke jeugd bestond vooral de „Rijksbond van katholieke Meisjesverenigingen van Oostenrijk" opgericht in 1921. Deze bond telde meer dan 60.000 leden over vijf lands- en diocesane bonden verdeeld. Van de vakorganisaties moet de „Rijksbond van christelijke dienstboden" vermeld worden, die in 1909 opgericht werd en grote sociale instellingen bezat. In Oostenrijk bestaan 1500 Mariale congregaties, waarvan 550 alleen al in Wenen. De meesten zijn jongens- of meisjescongregaties.

Al deze bloeiende jeugdorganisaties, die zoveel hoop gaven voor de practische beleving van het Katholicisme in Oostenrijk, zijn thans ten dode opgeschreven.

Hoezeer het nodig was, dat de Katholieke reveil van de Oostenrijkse jeugd uitging, blijkt uit het feit, dat te Wenen ongeveer 12 pCt. der bevolking Zondags naar de kerk gaat. In Beneden-Oostenrijk, Stiermarken en Karinthië was het nog erger!

Een later ontvangen telegram is veelzeggend in zijn kortheid: alle katholieke studentenverenigingen zijn ontbonden en hun gelden in beslag genomen. Men moet daarbij weten, dat in het Duits het begrip „student" een veel ruimere omvang heeft dan in het Nederlands.

In de rede, die Veldmaarschalk Goering op 27 Maart j.l. te Wenen hield zei deze:

„De Kerk heeft haar belangrijke en noodzakelijke taken en de staat en de beweging hebben de hare, die even belangrijk zijn. Wanneer ieder scrupuleus op zijn gebied blijft, zal er niets gebeuren."

De lezer beoordeelde zelf, in hoeverre in Oostenrijk deze belofte is nagekomen en hoe scrupuleus het Derde Rijk daarbij is te werk gegaan.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

DE „OSSERVATORE ROMANO" OVER DE HOUDING VAN DE OOSTENRIJKSE GEESTELIJKEN.

De „Osservatore Romano" wijdt opnieuw aandacht aan de organisatie voor de gelijkgeschakelde geestelijkheid in Oostenrijk, de z.g. „Arbeidsgemeenschap voor de Godsdienstvrede".

Het Vaticaanse orgaan constateert op de eerste plaats, dat deze bond van Oostenrijkse geestelijken, iedere kerkelijke volmacht mist. Terwijl de Katholieke Actie iedere activiteit verboden wordt, en de Nationaal-Socialistische Partij zich voortdurend beroemt op de strijd die zij voert tegen het z.g. politieke Katholicisme, beijvert zich deze vereniging om de katholieke godsdienst geheel ondergeschikt te maken aan de nationaal-socialistische partij-politiek.

Het blad gaat verder uitvoerig in op een door de nieuwe „Reichspost" gepubliceerd bevel, en stelt opnieuw vast, dat dit vroegere katholieke orgaan geen richtinggevend en gezaghebbend blad voor de katholieken meer kan genoemd worden.

Tenslotte wijst de „Osservatore Romano" op de nieuwe ingrijpende veranderingen bij de redactie van de gelijkgeschakelde „Reichspost", waar thans dr. Anton Böhm, die ook aan de „Schönere Zukunft" verbonden is, als voorlopig chefredacteur is benoemd.

KATHOLICISME IN JAPAN.

Hoopvolle perspectieven.

Reeds 20 Katholieke kerken in de Japanse hoofdstad.
Katholiek Admiraal aan het woord.

De Japanse Admiraal Shinjiro Yamamoto, een vooraanstaand katholiek is onlangs in Dublin gearriveerd waar hij aan den correspondent van het blad „Romen's Aankondiger" belangrijke mededelingen heeft gedaan over de perspectieven van het Katholicisme in Japan. Er zijn in Japan ruim 300.000 katholieken en er zijn zeer veel roepingen voor de religieuse staat, speciaal voor de beschouwende Orden zoals Trappisten en Carmelietessen.

De Aartsbisschop van Tokio die primaat is van Japan, is zelf Japanees. Er wordt aan het katholicisme geen enkele moeilijkheid in de weg gelegd. In Tokio zelf dat een bevolking heeft van 6 millioen zielen zijn reeds 20 katholieke kerken. In de laatste jaren maakt het bekeringswerk rasse vorderingen en voor wat de toekomst betreft, is de Admiraal zeer optimistisch en hij verheugt zich er over dat de H. Stoel ook een zeer hoopvol inzicht heeft in de toekomst van zijn land.

DE GROOTSTE BLOEDSCHENNIS.

De Pruisen menen op goede weg te zijn met hun sterilisatie, ras- en bloedtheorie.

Wij zeggen: **Pruisen**, want wij bewaren een 't goede herinnering aan Rijnlanders en Beieren, die wij in ons leven hebben ontmoet. Er zijn natuurlijk ook nog goede mensen in andere streken van Duitsland: **mensen met open gelaat, trouwe ogen, waaruit eenvoud en liefde licht.** Er zijn er waarschijnlijk, en wel heel zeker, ook in Pruisen.

Maar de Pruisen vertegenwoordigen voor ons een fractie in het Noorden, vooral in Berlijn, een hoogmoedig en glaciaal volk, dat heel Duitsland domineert en doordringen wil met zijn alles verachtende, op eigen menselijke krachten steunende overmoed. Een volk, dat Schepper spelen zou als het ging, doch dat nu uit bodem en lucht en ook rondom bij andere volkeren grijpt wat het pakken kan, en daarbij een godslasterijke pose aanneemt van: **Vivo ego in aeternum!**

Zij menen op goede weg te zijn! Wellicht bereiken ze ook enig resultaat, al stoten ze telkens op ongekende factoren, die hun berekeningen in de war sturen. De Duitsers worden mettertijd misschien **bonkiger** en ook **vierkanter**, doch wat hun ten allen tijde en ten enenmale ontgaan is en ontgaan zal, is de... **finesse**. Op politiek gebied **grof**, op diplomatisch gebied **onhandig**, in het denken en theoriseren **sterk**, maar niet vernuftig: ze boren de diepste lagen aan met merkwaardig doorzettingsvermogen, doch **laten het goed liggen.** Zij kopen de braakakker als braakakker en houwen en ploegen en eggen zolang tot hij iets oplevert, al is het dan maar zuurkool. En terwijl ze zwoegen en zweten, en zich verbeelden dat zij en niemand anders 's mensen mogelijkheden ontginnen, gaan de slimme dieven der omliggende landen met de parels strijken.

Ook de ras- en bloedtheorie pakken de Pruisen met **„geweld"** — hun lievelingswoord! — aan. Jassen-uit en mouwen-op wroeten ze en boren ze door de harde lagen, waarin physische, psychologische psychiatrische kenstoffen vereeuwigd ineengebakken zitten. Doch er is weer verraad in de mijn die plotseling ineenstort!......... „Want het Duits genie kan niet falen.........

Alleen maar zal een **„fijnere"** Europeaan uit het gruis dat langs de aangeboren mijn opgestapeld ligt, naar zijn museum het bewijs medenemen, dat de Pruis weer voor de zoveelste maal z moe heeft gemaakt voor -..... niets!

Het is moeilijk, om vanuit het voor gaande een overgang te maken naar w we zouden willen noemen: de hed daagse **Duitse vergissing.**

Wij hebben reeds gezegd, als de Du ser uitsluitend materialist wil zijn, d hij dan enig resultaat zal kunnen b reiken, evenals de **veehouder**. Doch de Duitser meent, — de lezer weet, d wij met **„Duitser"** bedoelen —, dat ziel een hoedanigheid is, zonder me van het lichaam en dat deze hoedani heid vermeerderen of verminderen z al naargelang zij het duitse lijf zull sterken of zwakker maken, dan vergi men zij zich met een **allertreurigste** m **sleep.**

Lieve lezer, hoe wilt ge dan aan de mensen duidelijk maken, dat ze, bij de eerbied voor hun Germaanse bloe de grootste bloedschennis plegen, die wereld ooit heeft gekend: de bloedsche nis ten opzichte van het Bloed van Jezu Christus, dat hun bloed sinds eeuwe en eeuwen heeft zuiver en rein gestroo en tot mensen gemaakt met open ge laat, trouwe ogen, waaruit eenvoud e liefde lichtte.

„Wij zien — zegt pr. H de Greeve — de schoonheid helaas verdwijnen de wereld. De gezichten der mensen zij merkbaar veranderd. Ze zijn grimmig dan vroeger, kouder, harder, zakelijker. Bij de massa, die altijd vechtklaar is meer spontaan in haar uitingen, sprin de ongebondenheid ongemaskerd los; bi de z.g. meer beschaafden wordt de hard heid van 't gemoed weggemaskerd ac ter koude beleefdheid en grijnzen van zakelijkheid."

Zo is 't en nog erger!

Nog zijn verreweg de meeste mense in Europa gedoopt en dus geënt op goddelijke wijnstok. Al stroomt door andere sacramenten, vooral door de H Eucharistie, het goddelijk bloed niet ru meer in hun geestelijke aderen, zij d toch nog in het levenssap van Jez verlossing. En al weten zij 't niet, houdt dit levenssap, dat, dank aan h gebondenheid met bravere ouders voorouders, nog rijkelijk toestroomt, zeker quantum goedheid in stand. D goedheid echter vermindert, naargela ze zich ook van de wijnstok losschet Wat er in hen ten lange laatste no bloeien, wat er vooral in het ongedo nageslacht, de uitgevallen takken, zal opschieten, zal meer en meer ru naar de verboden vrucht van het ren Paradijs.

Konden de Duitsers nog heidenen

den in de onschuldige zin van het woord, heidenen gelijk nog in Afrika wonen, heidenen gelijk in hun eigen Germaanse wouden niet doorgedrongen, zij zijn en waren toch allen betrokken in de kring van Gods Verlossing of Gods Belofte.

... hedendaagse Duitser — nogmaals: ...r weet wie wij bedoelen — „scha... — het is weer zijn lievelingswoord ...iet over naar de beklagenswaardig ...allen Adam en Eva, want deze vielen, ...iddelijk na hun val reeds, onder de ...rijdingsbelofte, doch naar **de slang, naar den Duivel zelven.**

Hij zal niet eens meer geschapen zijn naar Gods beeld en gelijkenis. De open, ...nde lach van den Afrikaansen zwarte, ...atuurlijk goede inborst van den ...e zal hem vreemd zijn.

... H. de Greeve ziet het type van ...komenden heiden nu reeds doorbre-

...Gemaakt naar Gods beeld en gelijke... — die goed geklede bureaucraat die ...r één geloof heeft, het geloof in zijn ...e hardheid waarmede hij alle sen... binnen en buiten zijn loket heeft ...nnen!

...aakt naar Gods beeld en gelijke... — dat vlotte geroutineerde type, dat ...wereld verdeeld heeft in twee helf... geld verdienen en de bars, waar hij ... opgespannen zenuwen uitleeft in al ...vlotte schaamteloosheid!

...emaakt naar Gods beeld en gelijke... — die gezichten, koud van egoisme, ... ogen, heenziende over de nood der ...men die handen die uitknijpen, die da...s die in kransjes en gezelschappen, ...nder de bridge-driver door het venijn van haar jaloerse temperamenten kwijtraken aan de reputatie van anderen!

Gemaakt naar Gods beeld en gelijkenis — de door jazz-muziek opgezweepte paren in schaamteloze beweging!

Neen, de schoonheid der mensen is ...randerd. De gezichten zijn lelijk ge...rden van hartstocht, geldzucht, egois... en onder de geselslagen van het on...emde leven hebben wij Zijn glorie ...n verdwijnen.

De zaligheden, die Jezus predikte, ...den mens mooi; de armoede des geestes, de zuiverheid des harten, de honger en dorst naar de rechtvaardig... de barmhartigheid en de lijdens...moed ter wille der gerechtigheid.

De wereld preekte haar acht armzaligheden: Sport en lichaamscultus, danswoede, negermuziek, naaktcultuur, zake...lijkheid, geld, sensatie, succes... En wij huiveren, als we op straat de gezichten der mensen zien..." —

Dit alles ziet pr. H. de Greeve nu reeds.

Wat zal het dan morgen zijn, als de ...an de wijnstok gescheurde en reeds uit...vallen takken niet meer zullen na...leven van het laatste sap, dat ze nog ...

Erger dan Ludendorff's, erger dan ... en hyena's, die van de christen ...ving alleen de vindingen en de ...ijke instrumenten overhouden, de instrumenten des doods!......

Het is om te huiveren!

Om te huiveren vooral, als men katholieken een compromis ziet sluiten met mensen en dingen, die de ontzettendste toekomst inluiden.

*) In zijn prachtige De Vox Clamantis-Serie — Uitg.: A. N. Govers N.V. Den Haag. Prijs: één stuiver per vlugschriftje.

CURACAO.

INGEZONDEN.

...n verantwoordelijkheid van de Red.

...VERMAARDE ARUBAAN.

Wie is toch de vermaarde Arubaan, die zijn pen durfde te ontdoppen om ten koste van zijn eigen prestige een lans te breken in de B. & N. Berichten van de 2de dezer, tegen zijn landgenoten, die het goed menen met Aruba en het beste ...voor trachten te bereiken, nu een fleu... tijdperk van zegen en tevredenheid is ...getreden???

Wie is de Arubaan, die zich zelf zo ...n, zo nietig en gering acht, niet waar... een hoofdbetrekking te bekleden, die ...niet gunnen wil aan een beschaafde, ...ke Curaçaoenaar, al is deze ook nog ...ap, bijzonder bekwaam en ge...???

... de Arubaan, die nochthans wetende, dat de grondwet onder de Nederlandse vlag geen slavernij duldt en men ...gen kan op zoete vrijheid, toch een temmer nodig heeft???

... is de Arubaan, zo schamel van ...liefde, die het niet uithouden kan ...r gesel, zonder muilband???

... is de Arubaan, die volgens zijn blijkbare pennevrucht, gaarne staat en wil ... staan onder bevel van zijn oude dictator???

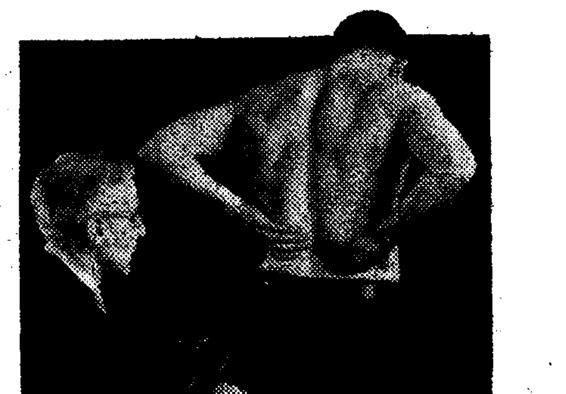
Neen! Onmogelijk! Gij zijt geen Arubaan, zo ja, gij zijt doodverklaard of liever, gij hebt U zelve ter dood veroordeeld uit gebrek aan eigen waardigheid, uit gebrek aan zelfvertrouwen, uit gebrek aan eergevoel en mannelijkheid!!

Wilt gij werkelijk een dictator over U, ... U te gebieden, om U te bevelen, U te commanderen en te ringeloren, Uwe ...eize is vrij. Neem intrek bij een van ...len die hier zijn, wees gelukkig naar Uw lust en draag Uw last naar Uw smaak en verlangen. Maar... geen schrede meer, geen stap verder. Handel en spreek voor U zelve en voor U alleen.

Over zaken, gewichtige zaken het belang van Aruba betreffende, moet gij zwijgen, want gij zijt doodverklaard als Arubaan, waar het vast staat voor onze ...enschap, dat gij een andere gedaante draagt en dat gij niemand anders bent, dan een beste landgenoot van Uw vriendelijke temmer en oude meester. Dus, geen Arubaan!

Een werkelijke Arubaan.

UITSLAG AANBESTEDING.

Bij de op 10 Augustus 1938 gehouden aanbesteding voor het bouwen van zes kommiezen-woningen te St. Nicolaas op en drie politie-woningen, twee te Oranjestad en één te St. Nicolaas op Aruba, werd ingeschreven als volgt:

N.V. Bouwmaatschappij Nederhorst:

voor Politiewoningen ƒ 23.943.—
voor kommiezenwoningen ƒ 39.843.—

beide werken ƒ 63.786.—

E. Ortiz Cid en Ramon Gonzales:

beide werken ƒ 47.768.—

M.S. „COLOMBIA".

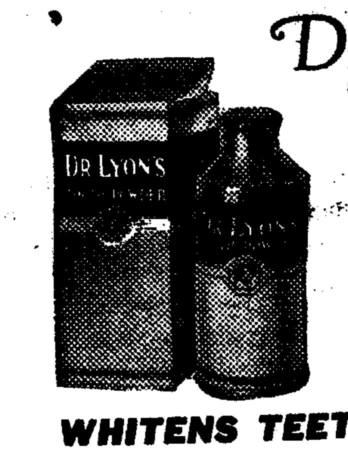
„Het hoofdagentschap van de KNSM „declt ons mede, dat het m.s. Colombia „a.s. Zondag 21 Augustus om 1 uur 's „middags alhier wordt verwacht, ko„mende van Europa."

R.K. PADVINDERS OP ARUBA.

Op Donderdag a.s. zullen de Katholieke Verkenners te Oranjestad op Aruba, alsmede te San Nicolaas plechtig worden geinstalleerd door de Commissaris van de Kath. Verkenners, de Heer Boelens. Z. Hoogw. Excell. Mgr. P. I. Verriet zal bij deze gelegenheid de insignes wijden. Ook Z. Exc. den Gouverneur zal deze plechtigheid door zijn tegenwoordigheid opluisteren.

Vrijdagmorgen zal de plechtige installatie plaats vinden van de Voortrekkers. En Vrijdagavond zal op San Hose een groot kampvuur plaats vinden voor de Katholieke padvinders, waarbij hetzelfde hoge gezelschap aanwezig zijn zal.

MGR. VERRIET NAAR ARUBA.

Van Donderdag a.s. tot en met Zaterdag zal Z. H. Exc. Mgr. P. I. Verriet op Aruba vertoeven wegens dienstreis. De lopende zaken van het Vicariaat zullen worden waargenomen door den Hoog. Eerw. Pater Vicaris van den Elsen.

ZILVEREN PRIESTERFEEST VAN PATER HOFHUIS.

Het zilveren priesterfeest van den Zeer Eerw. Pater Hofhuis rector van het St. Thomascollege werd Maandag l.l. aldaar gevierd met een plechtige H. Mis met pontificale assistentie van Z. H. Excell. Mgr P. I. Verriet. Als verdere assistens. De Paters Hulsman en Gallé ter Vicaris van den Elsen als presbyter assitent. De Paters Hulsman en Gallé als troondiakens en de Paters van Rooy en Buhrs respect. als diaken en subdiaken van den celebrant, terwijl de paters de Bruyn en Brada als ceremonarius fungeerden.

Na het Evangelie hield Mgr. een predicatie over de hoge waardigheid van het priesterschap.

Behalve de gregoriaanse gezangen werden door het Fraterskoor op zeer verdienstelijke wijze uitgevoerd de Mis van Reinberger en verder de Ecce Sacerdos en Quae est ista van Kreitmayer en aan het slot van de plechtigheid de Laudate van Mitterer.

Z. Exc. den Gouverneur die persoonlijk verhinderd was, had zich laten vertegenwoordigen door den Directeur van Openbare Werken Ir. ten Brink en den Luitenant Adjudant Boutmy. Bij de receptie was Zijne Excellentie persoonlijk aanwezig.

STAAT

van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Juli 1938 aandeden met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

ZEILSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M³ Bruto	Netto
Juli	149	14405	12783
Vorige maanden	883	84879	77270
Totaal	1032	99284	90053

STOOMSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M³ Bruto	Netto
Juli	587	6261428	3407935
Vor. maanden	3323	37394480	20388729
Totaal	3910	34655908	23796664

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visserij.

CURAÇAO.

Zeilvaart over de maand Juli 1938.

Aangekomen van:

Aruba	29
Bonaire	30
Guanta	1
Higuerote	2
La Guayra	4
La Vela de Coro	10
Pto Cabello	32
Rio Hacha	1
S. Pedro De Macoris	1
St. Maarten	1
Tucacas	26
Zee	12
TOTAAL	149

Vertrokken naar:

Aruba	27
Azua	1
Bonaire	31
Guanta	1
Jacmel	8
La Guayra	11
La Vela de Coro	19
Las Piedras	1
Marigot	3
Pampatar	2
Rio Hacha	1
Pto. Cabello	11
S. Pedro de Macoris	1
St. Maarten	1
Santa Marta	2
TOTAAL	150

SPECIALE VLUCHT NAAR TRINIDAD EN SURINAME.

De K.L.M. heeft het voornemen om in verband met de voorbereidingen voor de uitbreiding van hun luchtnet in de West een speciale vlucht uit te voeren per Lockheed Super Electra „Meeuw" naar Trinidad en Suriname.

vertr. Curaçao 22 Aug. ± 7.00 v.m.
aank. Trinidad 22 Aug.
vertr. Trinidad 24 Aug. ± 8.00 v.m.
aank. Pramaribo 24 Aug.
vertr. Param 30 Aug. ± 10.00 v.m..
aank. Curaçao 30 Aug.

Waarschijnlijk zal het traject Paramaribo—Curaçao dus de terugreis „non stop" worden gevlogen.

Er bestaat gelegenheid om met deze vlucht poststukken te verzenden tegen het normale luchtposttarief (voor Trinidad en Suriname ƒ 0.20 per 5 gram).

De post voor **Suriname** bestemd dient duidelijk gemerkt te worden „per **KLM**", daar deze anders op de gebruikelijke manier word vervoerd, t.w per K.L.M. en **P.A.A.**

De poststukken met dit vliegtuig verstuurd, zullen gemerkt worden met een speciaal stempel dat hiervoor in Caracas gemaakt wordt en de aanduiding zal dragen:

Eerste Nederlandse Postvlucht Curaçao—Trinidad—Suriname.
K.L.M. Koninklijke Luchtvaartmaat schappij!

Wij twijfelen er niet aan, of vele philatelisten en zakenlieden zullen weder van deze gelegenheid gebruik maken om brieven mede te geven.

Enveloppen die men terug wenst te ontvangen, kunnen aan de volgende adressen verzonden worden:

Te Trinidad aan: Royal Netherlands S.S. Co., Port of Spain.

Te Suriname aan: Curaaçose Handel Mij., Paramaribo.

Vanzelfsprekend dienen deze enveloppen aan de achterzijde duidelijk het adres van den afzender te dragen.

Voor hen die met dit vliegtuig poststukken uit Suriname wensen te ontvangen kunnen tot Zaterdag 12 uur de enveloppen plus het verschuldigde bedrag voor porto aan het K.L.M. kantoor (De Ruyterkade) worden afgeleverd.

Deze enveloppen zullen door het vliegtuig worden medegenomen naar Sriname, aldaar van zegels worden voorzien en gepost, om daarna weer als normale poststukken naar Curaçao te worden vervoerd.

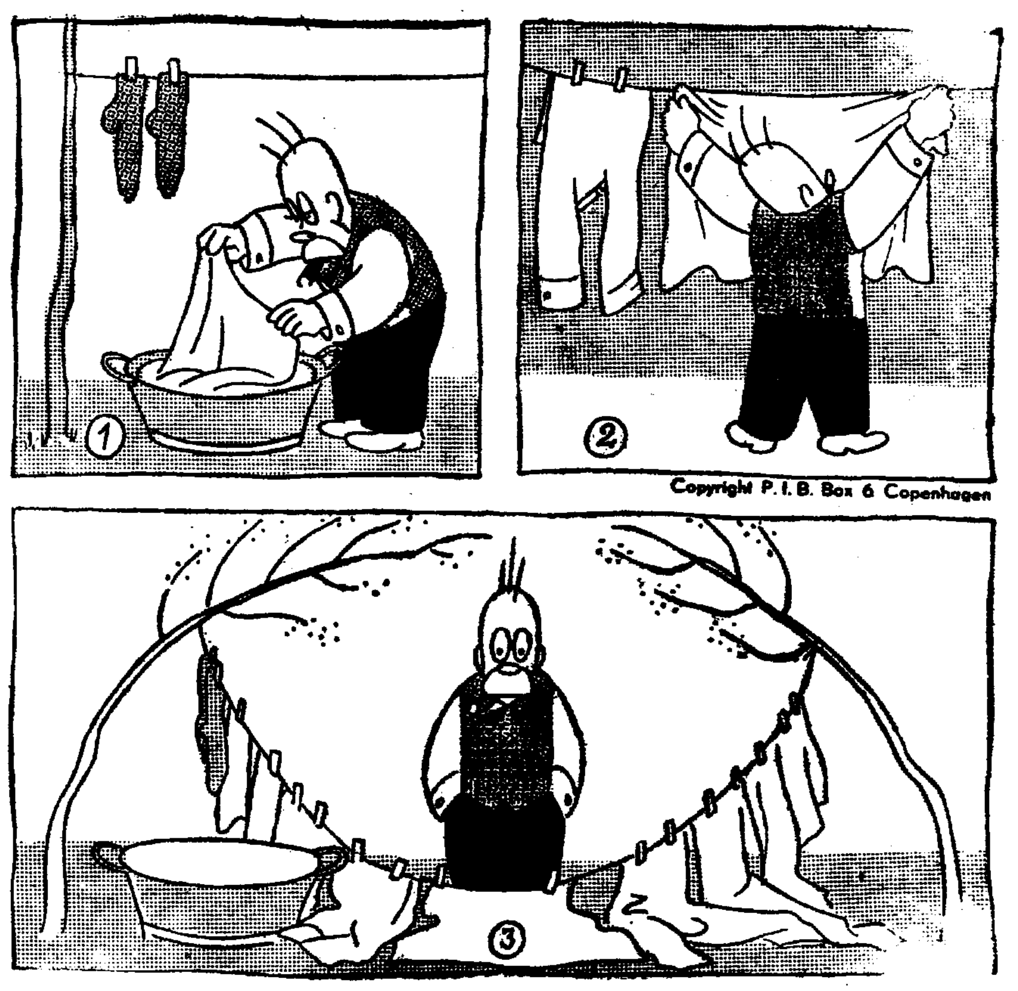
K
K R O
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28 m.
19.24 — 20.24 Curaçaotijd
Zondag, 21 Augustus 1938.

1. Wilhelmus — Opening
2. Miniatuur-Cabaret Tholen en Van Lier in de nieuwe K.R.K. Studio
3. „Wereld-Apostolaat" door Pater Th. van Oyen C.M.
4. Tholen en Van Lier (vervolg)
5. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost Voor Paul de Waart
6. Eventueel Vaderlandse Kroniek
7. Sluiting.

Koloniale uitzending van K.R.O.
Via P.H.I. op Golflengte 25.57 M.
9 — 10 uur Curaçaotijd.

1. Ouverture „Russlan und Ludmilla" Glinka Symphonie-Orkest van Chicago o.l.v. Frederick Stock
2. Landbouwkundige Missie-Actie door Ir. J. P. Planje
3. Negrfo Spirituals door Rie Ochel, alt en Fred. Boshart, klavier
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Eventueel Vaderlands Kroniek
6. Sluiting.

ADAMSON DOET DE GROTE WAS.

ANTI-PAPISME.

Ter illustratie van de huidige mentaliteit in Nederland, nemen wij hier over wat de natuurlijk niet-katholieke „Vrijzinnige Democraat" schreef:

Tot de ernstigste en bedroevendste verschijnselen, welke wij in Nederland de laatste tijd consateren kunnen, behoort ongetwijfeld het groeiende antipapisme. Nadat de nationaal-socialisten enkele paren geleden begonnen dit gif uit te strooien, heeft thans ook een deel der niet-nationaal-socialistische publieke opinie gemeend uit de Osse kwestie venijn te kunnen putten tegen onze Rooms-Kaholieke landgenoten. Wij constateren dit verschijnsel met grote verontwaardiging en stellen er ons vierkant tegenover. Tegen de poging om ons volk uiteen te scheuren door anti-papisme verzetten wij ons even sterk als wij dat tegen het anti-semietisme doen. Beide zijn loten van dezelfde stam en product van bekrompen onverdraagzaamheid. Het Katholieke volksdeel heeft evenzeer recht op eerbiediging zijner heiligste gevoelens en op een evenredige plaats in onze gemeenschap als welk ander volksdeel ook. Het war overbodig dit onzerzijds nog eens te bevestigen, ware het niet, dat in vrijzinnige uitingen (gelukkig géén vrijzinnig-democratische!) van de laatste tijd een gevaarlijke neiging tot anti-papisme valt te bespeuren. Onzerzijds mogen wij daarom onomwonden onze afkeuring daarover uiten.

HET GEVAARLIJKSTE BEROEP TER WERELD.

De hoogste premie voor levensverzekering moet betaald worden voor de artsen, die leven en werken in de slangenfarmen van Brazilië.

In deze aan de buitenwereld weinig bekende inrichtingen, wordt onder streng wetenschappelijke controle een zeer belangrijk werk verricht, n.l. het verzamelen van slangengif, dat nodig is voor het serum tegen slangenbeten.

De Braziliaanse slangen behoren tot de gevaarlijkse, die men kent. Het gif dezer reptielen begint reeds veertig seconden na de beet te werken, zodat het tegengif onmiddellijk moet kunnen worden toegediend, wil men het slachtoffer van een zekere dood redden.

Met welk een doodsverachting dit verzamelen van slangengif gepaard gaat, blijkt wel hieruit, dat op zulk een farm in de nabijheid van Rio de Janeiro gelegen, een jeugdige vrouwelijke arts werkzaam is, die in de tijd van twee maanden vijftien maal door slangen gebeten werd, dit ondanks alle voorzorgen, die men bij het afnemen van vergif neemt. De grootste onkosten, welke op de exploitatierekening van deze bedrijven rusten, zijn dan ook de uitgaven voor levensverzekering van het personeel. De uiterst gevaarlijke arbeid hier verricht, is evenwel absolunt noodzakelijk, want zonder het daar bereide serum zouden alleen in Zuid-Amerika al jaarlijks tienduizenden mensen aan slangenbeten moeten sterven.

Doe wel en zie niet om.

Zielen, die rein zijn,
zonder venijn zijn
kennen de waarheid der schone daad.

Harten, die goed zijn,
Krachtig in moed zijn,
voelen wat geestgang door daden gaat.

Wie van zijn leven
't beste wil geven,
vindt bij de besten nog beter weer.

Zonder te zinnen
op het gewinnen,
heeft hij in zielsrijkdom immer meer.

God geeft bij beurten zon en regen,
Dan zonneschijn, dan regenvlaag.
De zonne schijnt niet alle daag
Noch juist, wanneer 't ons komt gelegen.

Het is een teken van wijsheid te kunnen erkennen, dat men dwaas gehandeld heeft.

Een al te effen levensbaan schaadt aan karaktervorming.

In menig levensboek is een blad van liefde ook een blad van smart.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Gisteren zakten de koersen te Berlijn met enkele punten.

In Tsjecho Slowakije overleed de bekende leider der Slowaken Mgr. Hlinka. Enkele weken geleden gaven wij in ons Algemeen Overzicht zijn levensbeschrijving.

Het Kabinet Negrin te Barcelona is afgetreden.

NEDERLAND

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Bij het verschepen van de Karimata raakten de baggeremmers onklaar. De molen is ter reparatie naar Terschelling gesleept.

De reparatie zal een week duren.

Volgens mededeling van het Comité voor de hulde van de Nederlandse jeugd, 6 September a.s. op den Dam heeft het Comité van het B.B. departement te Batavia bericht ontvangen, dat Indische gemeenten 23 vlaggen vervaardigen, welke bij de hulde op den Dam zullen worden meegevoerd.

De 2de September zal naar Suriname vertrekken de heer J. D. Oppenheim, als landbouwconsulent voor decitruscultuur. De heer Oppenheim was vroeger in Palestina werkzaam.

Wederom woedden hevige onweren in het gebied van de Maaskant. Een geweldige regenval, gepaard gaande met hagelslag richtte grote schade aan. Een dode valt te betreuren. De gewassen te velde hadden zwaar te lijden.

Ook in andere delen van Nederland woedden hevige onweders. Vooral in de Betuwe en Friesland was het noodweer. Hindelopen werd door een waterhoos geteisterd. Veel schade werd hier aangericht, doch persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

De 15de Augustus heeft minister van Steenberghe de jubileumtentoonstelling in het Koloniaal Museum geopend. Deze tentoonstelling zal een beeld geven van de ontwikkeling van Nederland en de gewesten overzee, onder de regering van Hare Majesteit de Koningin.

Naast een uitbeelding van de volken die de laatste veertig daadwerkelijk het rijk zijn toegewijd, wordt ook een beeld gegeven van het nieuwe Indië, met Volksraad, decentralisatie bestuurshervorming en onderwijs.

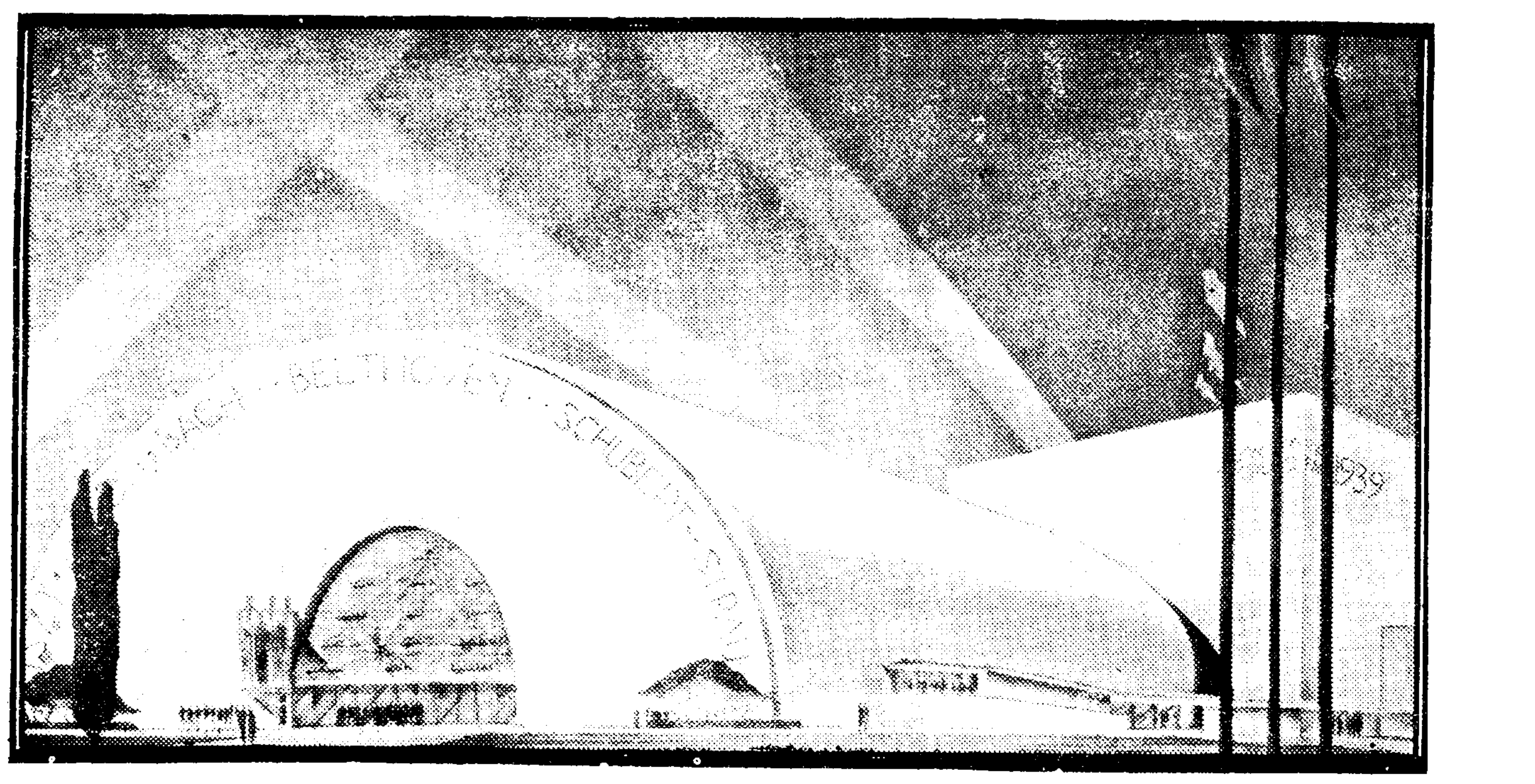
In een aparte afdeling worden de voornaamste gebeurtenissen uit het Indische economische leven in beeld gebracht. Ook wordt de organisatie en de werkingssfeer van de Volksgezondheid schematisch weergegeven, terwijl ook gegevens worden verzameld aangaande de medische zending.

Allerwegen wordt gearbeid aan de feestelijke verlichting voor de feesten van het regeringsjubileum. Speciaal de versiering der grachten zal ditmaal bijzonder worden verzorgd. Ook de contouren van de Westertoren zullen geheel in verlichting worden afgezet.

De 28ste September zal het 40 jaar geleden zijn dat de Gelderland van stapel liep. Dit feit zal te Amsterdam feestelijk worden herdacht.

Officieel wordt gemeld dat Prinses Juliana en Prins Bernhard voor ruim een week op reis zijn gegaan per auto. Het eerste doel van de reis is Aken, waar de moeder van den Prins een kuur ondergaat. Daarna zal een autotour worden gemaakt door Duitsland en Noord Italië.

Prinses Beatrix zal deze week bij Hare Majesteit de Koningin op de Ruygenhoek verblijven. De Koningin keerde per auto van Soestdijk te Ruygenhoek terug, waarna in de middag Prinses Beatrix met een verpleegster arriveerde.

MUZIEK-GEBOUW OP DE WERELD-TENTOONSTELLING TE NEW-YORK. Dit is een schets van het imposante muziekgebouw voor de Internationale tentoonstelling 1939 te New-York. De kosten van dit gebouw zullen 350.000 dollar bedragen.

DIENEN OF STERVEN. Twee Chinese vrouwen die op eigen gelegenheid meehelpen, om de Japanse invallers te bestrijden.

Aankomst en Vertrek der schepen gedurende de maand Augustus 1938.

17	Ned.	Amor	Prt. Cabello	Aruba—Maracaibo
18	„	El Libertador	La Guaira	„
18	Duitsch	Ingrid Horn	Prt. Cabello	Prt. Colombia
18	„	Heinz „	Prt. Colombia	Prt. Cabello
18	Eng. T	Tamaroa	Southampton	Cristobal
18	Duitsch	Caribia	Prt. Cabello	Prt. Colombia
19	Ned.	Flora	Maracaibo	Prt. Cabello.

BOEKBESPREKINGEN.

ZUID-AFRIKA.

DR. W. G. N. VAN DER SLEEN

Wie dr. van der Sleen in de geest vergezelde op vroegere studiereizen, of zijn lezingen hier indertijd bijwoonde, weet welk een veelzijdig gids hier aan het woord is. Als wetenschappelijk man interesseert de auteur zich voor veel méér, weet hij ook veel méér te zien te krijgen dan de gewone toerist. Zijn boek is dan ook geenszins de gebruikelijke combinatie van economische bijzonderheden en landschaps-schilderingen: alles wat iemand met een brede belangstelling in een land maar interesseren kan, laat hij ons zien.

Het is zeker geen overdrijving, te beweren, dat van alle verre en vreemde landen Zuid-Afrika bij ons wel de meeste belangstelling en sympathie geniet. Velen onzer hebben gemeend, dat de verschrikkelijke Boerenoorlog aan het begin dezer eeuw het Nederlandse element in Zuid-Afrika vrijwel had vernietigd. Niets is echter minder waar. De Boeren hebben de oorlog verloren, maar de vrede gewonnen en toen in 1927 de Unie van Zuid-Afrika een eigen vlag moest kiezen, viel de keuze op het oude oranje-blanje-bleu, waaronder Van Riebeeck indertijd de Kaapkolonie stichtte; echter met een kleine inzet in de witte middenbaan, die de vlaggen toont van de in de Unie verenigde vroegere staten, de Oranje-Vrijstaat en de Transvaal, en ook nog die van Egeland.

Dr. van der Sleen behandelt in dit nieuwe boek de oude en de nieuwere geschiedenis van dit land, de Grote Trek en de nieuwe opkomst van de Boerenstam, en geeft daarnaast op zijn zeldzaam boeiende wijze zijn indrukken van land en volk, blank zowel als zwart. De pracht van het Kaapse schiereiland, de eentonigheid van het uitgestrekte Hoge Veld, het Amerikaanse uiterlijk van Johannesburg worden in woord en beeld getoond, evengoed als de dierenrijkdom van het Kruger Wildpark, de interessante leefwijze der naturellen in de grote reservaten, de veelomstreden oudheidkundige vondsten van Zimbabwe en het zo door en door Engelse Natal. Het werk is niet bedoeld als een volledig overzicht van geschiedenis of tegenwoordige toestand, maar wel als leidraad, als een antwoord op vele vragen, dat echter ook weer andere vragen zal doen opkomen, en zó het interesse verdiepen in een land, waar ons zo vele en zo nauwe banden binden.

Zij, die er over denken, naar Zuid-Afrika te emigreren, zullen hier veel vinden, dat hun belang inboezemt, daar het boek beschrijvingen bevat van de heersende toestanden en van de voornaamste landschappen in hun nieuwe vaderland. En anderen, wier familieleden de tocht over de Oceaan reeds hebben aanvaard, zullen zich met behulp van dit werk een idee kunnen vormen van de omgeving, waarin hun dierbaren hun verder leven zullen moeten doorbrengen.

ingenaaid ƒ 2.90 **gebonden ƒ 3.90**

Verkrijgbaar bij St. Augustinusboekhandel, St. Thomas College.

EEN SOMBERE FIGUUR IN DE MODERNE GESCHIEDENIS.

Thomas Robert Malthus 1835—1935.

Op 29 December 1835 stierf te Bath, in Engeland, de man, wiens naam voor eeuwig zal verbonden blijven aan de fatale levenspractijk van millioenen: het neo-malthusianisme. Thomas Robert Malthus, de profeet van het meest ongeneeslijke pessimisme, verwierf zich met één slag een mondiale bekendheid, die van geslacht tot geslacht gestegen is, door het schrijven van een abstract-wetenschappelijk boek, het vermaarde: **„Essay on the Principle of Population; or a View of its Past and Present Effects on Human Happines, with an Inquiry into our Prospects respecting the Future Removal or Mitigation of the Evils which its occasions."**

Het is moeilijk in de moderne geschiedenis een tweede kwestie te noemen, waar zo'n strijd over is en wordt gevoerd, als over de in dit langademige werk aangesneden theorie. Want men moet niet vergeten, dat Malthus een zuivere academische kwestie aan een scherp onderzoek heeft onderworpen. In de verste verte heeft deze brave en overigens helemaal niet knappe **„professor of modern history and political economy"** kunnen vermoeden, dat eens zijn naam en zijn werk als een dreigende besmetting onze beschaving zou doorwroeten. Ja, Malthus' enig oogmerk was om een toen even academische aangelegenheid: het communisme, de grond onder de voeten weg te graven, en zelfs beoogde Malthus zijdelings een nuchtere weerlegging te geven van het sociaal-economisch idealisme, door Adam Smith gepredikt in zijn vermaard werk: **„The Wealth of Nations".**

De persoonlijkheid van Thomas Malthus moet allereerst gezien worden in het kader van zijn tijd: waarin vooral domineert de steeds groeiende belangstelling voor de economische kwestie. Een niets ontziende staatsbemoeiing, bekend als het Mercantillisme, dat de Europese volken nog veel erger tot een autarkische houding dwong als de tegenwoordige tariefmuren, werd in de 18de eeuw op wetenschappelijke gronden als belemmerend voor de welvaart der volken aangevallen en, ten dele, ook uitgeschakeld. Het Physiocratisme, de leer der natuurlijke orde, kwam er voor in de plaats, het eerste pogen om de economische vrijheid tot grondslag te maken der stoffelijke welvaart en verzorging der mensheid.

Eenzijdig echter legde dit stelsel de nadruk op de alles-beheersende betekenis van de landbouw; eenzijdig werden allerlei andere problemen als: belastingen, muntpolitiek, etc., door het physiocratisme behandeld.

In Engeland leefde en zwoegde in de 2de heflt der 18de eeuw Adam Smith om de economische synthese te vinden. En ja; hij dacht in zijn studeerkamer voor alle tijden het zekere geneesmiddel voor storingen in de welvaart te hebben gevonden. Hij dacht: als alle mensen nu maar doen wat ik zeg, dan is het uit met alle narigheid, alle onrecht, alle armoede en alle domheid. Smith publiceerde een nieuw evangelie, het evangelie van het individualisme, waar het betrof zich meester te maken van de rijkdom op aarde. De aarde bezit alles in ongelitimeerde hoeveelheden, de kunst voor de mensen is, van die aarde zoveel mogelijk te krijgen en vooral: elkaar bij de verdeling niet als hongerige wolven te verscheuren.

Maar Smith dacht, moest denken, zover als zijn tijd hem dat veroorloofde. In nog geen vierde van een eeuw veranderde het aanzien der aarde.

Tussen het jaar waarin Adam Smith zijn hoofdwerk over **„The Wealth of Nations"** publiceerde (±1780), en de Essay van Malthus ligt maar even 20 jaren. Maar die dikke 20 jaren hadden zulk een ommekeer gebracht, dat even natuurlijk de economische wereldbeschouwing van Smith moest zijn: **optimistisch** als die van Malthus: **pessimistisch.** Met verbluffende snelheid volgden elkaar in de periode tussen het optreden van deze coryfeën der moderne economie de uitvindingen elkaar op. Nitty getuigt er over in zijn **„La Population et le systême social"** dat „Roebuck commença à séparer le fer de ses scories, que Brindley réunit à la mer, par un canal, les nauveaux centres manufacturiers, que Wedgwood trouva le moyen de fabriquer à moitié prix un excellente qualité de porcelaine, que Hargraves inventa la machine à filer, qu' Arkwright **utilisa en filature les decouvertes de Walt et de High par le moyen de cylindres et appliqua la force hydraulique à mettre ceux-ci en mouvement, que Watt** trouva le moyen de condenser la vapeur, que Crompton inventa la machine à filer le coton et Cartwrigh le tissage mécanique."

Al deze veroveringen van het menselijk vernuft completeerden als het ware de geniale gedachten-constructie van Smith tot een volmaakt functionerend economisch systeem.

Ja, schijnbaar was de economische steen der wijzen gevonden. Maar ook niet meer dan schijnbaar. We schakelen twintig jaar later over naar Engeland van Thomas Malthus.

De ideeën der Franse revolutie hadden Engeland wel niet in een politieke chaos gestort, maar toch wel de geesten geschroeid. Jaren van mislukking van de oogst hadden de boeren tot een niet meer te dragen armoe gebracht. Aan de andere kant ging het kleinbedrijf ten gronde door de groot-industrie. De fabrieksbevolking nam geweldig toe, maar omdat de boeren hun kinderen door de industrie lieten absorberen in steeds groter aantal, doordat de arbeiders zelf voor steeds nieuwe arbeidskrachten zorgden, konden de fabrikanten lonen betalen, die letterlijk „te klein waren om van te leven en te groot om van te sterven." Daarbij lag juist Engeland gebonden aan de meest conservatieve economische politiek der groot-grondbezitters. Rijkdom dus bij de fabrikanten, rijkdom bij de grondheren, rijkdom bij de scheepvaart, maar armoe bij de grote volksmassa.

In zo'n toestand moest wel de een of andere denker zich de vraag stellen: waarom? Waarom deze contradictie in de loop der dingen? Stijgende voorspoed bij enkelen, gepaard aan dalende welvaart bij de massa. Wat haperde er? Lag misschien het zwaartepunt der hele sociale kwestie niet ergens anders? Moest niet de verdeling der goederen primair zijn en de productie secundair? Moest niet worden overwogen, waarom de ongelijkheid van bezit er was en waarop deze steunde? Deze denker was William Godwin de huisvriend van de familie Malthus, de vader ook van het communisme in zijn ideaalste vorm. Geen zachter karakter denkbaar als van Godwin, geen eerlijker denker, geen menslievender geleerde. Twee boeken schreef hij: **„Political Justice"** en **„Inquirer".** Maar Godwin dacht met zijn hart. Geen aanpassen, dus bij het bestaande, geen doortrekken van de lijn der historie, geen aanvaarden van den mens in concreto, geen beoefenen der kunst van de mogelijkheden.

Godwin wil: socialisatie, geen gewelddadige verovering, geen bloed, geen revolutie, alleen maar: de spontane ombouw der samenleving door niemand weet welke spontane verandering in den mens. Godwin huldigt het moderne determinisme: de mens komt „blank" ter wereld, zoiets als een „gevoelige plaat", waarop de levensomstandigheden, en deze alleen, inwerken. Het resultaat van die omstandigheden is „goed" of „slechts" en op dit resultaat heeft het individu geen invloed hoegenaamd.

De mens leeft dus niet, volgens Godwin, maar „wordt" geleefd. Dank zij nu de zuiver menselijke instellingen, dank zij vooral de wetgevers, de staatslieden, zijn de omstandigheden zo fataal mogelijk. Zij baarden een tergende ongelijkheid: grote rijkdom naast honende armoede; ondragelijke slavernij naast nog ondragelijker tyrannie.

De wijsgeer der onwerkelijkheid nu bezat geen geestdriftiger vereerder als de vader van Thomas Malthus. En al jong hoorde Thomas hartstochtelijke pleitredenen voor de nabije heilstaat, de **communio bonorum,** waarin de mens weer zou stralen in de verblindende schoonheid van zijn oorspronkelijke gaafheid.

Nu pleit het voor de nuchtere natuur van Thomas, dat hij maar niet voetstoots accepteerde wat zijn vader en diens geestverwant zo evident vonden. Als hij jaren daarna zijn Essay de wereld in stuurt, dan bekent hij in de „Introduction" dat hij eenvoudig niet gelooft aan de mogelijkheid van het communisme, ja, hij gelooft zelfs niet, wat in zijn tijd de meesten wel geloofden, dat de welvaart oneindig kon stijgen, mits slechts de nieuwe leer van Smith werd toegepast in volle consequenties.

„Man cannot live in the midst of plenof Nature. Where there no estabilshed administration of property, every man would-be obliged to guard with force, his little store. Selfishness would be triumphant."

Wat Godwin betreft, daarover tekent de jonge Malthus aan: „much more open is attack than he had supposed". Het boek van Malthus was een reactie op, of liever, een verwerping van de welvaartspsychose, die toen de mensheid verblindde. En in zoverre had hij gelijk, aan zijn kant. Eens had zijn vader hem gewaarschuwd tegen abstracte studies, hij moest niet „work curious stitches on a piece of rag", maar met grote zelfbewustheid gaf de zoon ten antwoord: „wanneer ge mij mijn gang laat gaan, hoop ik na twee jaar een ‚decent natural philosopher" te zijn, die niet alleen de regels en de formules kent, maar ze ook toepast. Het bleek in 1798 en bij de nieuwe uitgave nog meer in 1803 bij de publicatie van zijn „Essay".

De inhoud der „Essay" mag bekend worden verondersteld. Alles wat leeft, zo peinst Malthus, heeft strekking (tendency) om zich sneller te vermeerderen dan het voor deze wezens benodigde voedsel.

„This is incontroversibly true. Trough the animal and vegetable kingdoms Nature has scattered the seeds of life abroad with the most profuse and liberal hand; but has been comparitively sparing in the room and the nourishment necessary to rear them."

De oplossing ligt bij de dieren en planten voor de hand: „the superabundant effects are repressed afterwards by want of room and nourishment."

Bij de mensen echter doen zich allerlei complicaties voor, die het radicale der oplossing bij dieren en planten belemmeren. Vast staat ook hier, dat de bevolking toeneemt en wel in de geometrische reeds 1 - 2 - 4 - 8 - 16 - 32 enz., terwijl de voeding arithmetisch volgt met een slakkengang van: 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 enz. Werkten helemaal geen invloeden tegen, dan zou binnen angstig korte tijd het resultaat zijn: misery of fear of it, widely felt".

Maar de mens bezit een machtig instrument boven dieren en planten: de rede. Deze zoekt voor het bevolkingsdilemma allerlei uitwegen, door Malthus gewikt en gewogen en... te licht bevonden! Emmigratie en armenzorg zijn voor het noodlot der onderbevolking slechts nietige piliatieven. En Malthus kwam tot dit niet vol te houden cijfer: het staat vast, dat iedere 25 jaar de bevolking verdubbelt. Dit is nu positief niet waar gebleken. Maar daarover dadelijk meer. Om deze „fatale" vermeerdering iedere kwarteeuw te mitigeren, weet Malthus dan tenslotte alleen aan te bevelen: Moral restraint, waaronder hij verstaat: „restraint from or postponent of marriage from prodental motives, with conduct strictly moral while unmarried".

En hiermee kunnen wij van Malthus zelf afscheid nemen, die tot zijn dood een brave professor bleef, en zoals wij reeds opmerkten, niet zo'n buitengewoon knappe. Immers geen zijner andere werken heeft waardering gevonden en de **Encyclopaedia Brittannica** getuigt van zijn economische leer: „Zij is zeer slecht geregeld en in geen enkel opzicht een practische of wetenschappelijke ontwikkeling van het onderwerp."

Malthus kwam en verdween met zijn bevolkingsleer. Wat de beoordeling van Malthus' bevolkingstheorie zelf aangaat, is het nog altijd goed de mening van Pater Pesch weer te geven, die o.a. zegt: „Reeds Sismondi wees er op, dat het een methodistische fout is, de abstracte vermeerderingsmogelijkheid der mensen te vergelijken met de concrete en werkelijke vermeerdering der dierlijke en plantaardige stoffen, zefs bij de veronderstelling van de gunstigste cultuurvoorwaarden. Ook bij stoffen zou men dan niet de concrete, maar de abstracte mogelijkheid moeten nemen. Dan zou blijken, dat, abstract gesproken, de planten een veel grotere vruchtbaarheid bezitten dan de dieren, en deze weer een veel grotere dan de mensen. En werpt men hiertegen op, dat de vermeerdering van planten en dieren afhankelijk is van uitwendige voorwaarden, van de bodem, bijvoorbeeld, en dat de bodemkrachten zelf begrensd zijn, dan is het antwoord, dat ook de vermenigvuldiging der mensen in concreto geenszins alleen en uitsluitend door de natuurlijke tendenz, de geslachtsdrift, wordt bepaald, maar rechtstreeks door zedelijke, psychologische, biologische, historische, sociale en economische factoren wordt beinvloed."

Er zijn in het werk van Malthus nog genoeg hiaten aan te wijzen, bijv. aan de ene kant constateert hij de natuurlijke vermeerderingstendenz bij de mensen, zonder genoegzaam rekening te houden met belemmerende invloeden, terwijl hij daarentegen zeer aprioristisch als vaststaande aannam, dat de levensmiddelen in zijn tijd reeds zo goed als het hoogtepunt hadden bereikt. Hier spreken de feiten wel een zeer duidelijke taal, en niet in Malthus' voordeel.

Dit neemt echter niet weg, dat Malthus zijn eigen doelstelling zo goed als geheel bereikte. Hij toonde aan, dat de toepassing van het communisme de hoofdoorzaak van armoede niet zou verzwakken, maar versterken. In een **communio bonorum,** gesteld, deze was practisch mogelijk, zou inderdaad het gevaar voor overbevolking zich makkelijk laten denken. De opheffing immers der individuele verantwoordelijkheid van vaders en moeders voor hun progenituur moet een geweldige stimulans zijn om natuur in haar meest denkbare ongebondenheid te laten gaan. Tenzij...... dan de overheid, de almachtige staat zou reglementeren **hoeveel kinderen wel ter wereld mogen komen.**

Maar hiermee zijn we beland op het terrein der neo-malthusianisten, die zich zo schromelijk aan Malthus' nagedachtenis hebben vergrepen. Want herhaald moet worden, wat Nitti en anderen van hem getuigen: „Il n'eut jamais le courage de conseiller les pratiques immorales, qui furent après sa mort en honneur dans les classes riches" (en nu in alle klassen der samenleving!)

„Hij was een man", zegt Sismondi, „die aan buitengeest een gewetensvolle studie van de feiten verbindt en wien een gloeiende mensenliefde tot zijn onderzoekingen heeft gebracht."

„Ook wie zijn standpunt niet in alle opzichten kan delen", aldus Pater Pesch, „zal toch zijn grote verdiensten naar waarde moeten schatten."

Malthus was in geen enkel opzicht de auctor-itellectualis van het neo-malthusianisme en met Wilhelm Roscher zou Malthus vol minachting over deze praktijk hebben gezegd: „alles door en door atheistisch, materialistisch en immoreel".

MALARIA REMT HET WELZIJN DER MENSHEID.

Ofschoon het niet onomstotelijk vaststaat, neemt men toch vrij algemeen aan, dat de oude Egyptenaren zwaar te lijden hadden van de malaria. Wij weten, dat het land vol moerassen was, die er ten dele heden nog gevonden worden en in teksten van het Oude Testament wordt de „koorts" als een der volksplagen genoemd. Eerst uit het oude Griekenland echter is ons een herkenbaar ziektebeeld van de malaria overgeleverd. W. H. S. Jones verdedigt in zijn boek „Malaria en de Griekse Geschiedenis" zelfs de stelling, dat wij hier de oorzaak ontmoeten van het verval der antieke beschaving van Griekenland. Vele vruchtbare landstreken werden er in de vijfde eeuw voor Christus door geteisterd. „De Wespen" van Aristophanes wordt aangehaald ten bewijze, hoe Attica was geinfecteerd en hoe „de volkeren stierven" evenals hun aanvoerders. Hippokrates was bekend met de chronische malaria, die ook heden ten dage nog zo hardnekkig en moeilijk te bestrijden is. „Zij die het water van de moerassen drinken" zegt de vader der geneeskunde, „zijn mager en hebben een ingevallen borst, maar een opgezette milt". Een paar eeuwen later schrijft Polybius de snelle ontvolking van Grikenland ten dele aan landverhuizing, maar ten dele ook toe aan de Grote sterfte, waarbij vooral de malaria in het spel moet zijn geweest.

Ook de ondergang van Rome wordt wel aan „moeraskoortsen toegeschreven, die op de door weelde en uitspattingen verzwakte bevolking hun invloed uitgeoefend hebben, ofschoon waarschijnlijk ook wel andere ziekten, zoals pest en cholera, de Romeinen zullen hebben gedecimeerd. Zo tekent Tacitus aan, dat Gallische en Germaanse troepen zwaar van ziekte te lijden hadden toen zij in de omtrek van de Vatikaanse heuvel kampeerden, waar de grond met stilstaand water bedekt en de lucht door uitwasemingen verontreinigd was. Thans wordt nog een plek buiten de stad Rome „Valle dell Inferno" of „Helledal" genoemd, en het is algemeen bekend, dat de Campagne van Rome nog in de vorige eeuw een broeinest van malaria was. In deze zelfde Campagne werd in 1167 het grote leger van Frederik Barbarossa vreselijk door de malaria geteisterd.

De schrijvers uit dien tijd, die de zaken dramatisch plachten voor te stellen, zeggen dat een zware wolk zich had uitgespreid over de valleien bij de Monte Carlo (ten Noordwesten van Rome), en dat de lucht daardoor met pestilentie werd bezwangerd. Daarbij kwamen hevige regens, die in het laatst van de zomer de streek in een moeras herschiepen, gevolgd door wekenlange drukkende hitte De troepen stierven als ratten. Ook Rome zou in diezelfde tijd wel 20.000 van zijn bewoners aan de ziekte verloren hebben. In de zeventiende eeuw mislukte een Schots plan tot kolonisatie van Midden-Amerika (Darien) ten gevolge van malaria of gele koorts, en beide ziekten telden twee eeuwen later onder de hoofdoorzaken der mislukking van De Lessep's kanaalplan voor de landengte van Panama.

Maar sedert men in de Kinine een specifiek geneesmiddel heeft gevonden, heeft de malaria haar verschrikking grotendeels verloren. Het natuurproduct Kinine is een geneesmiddel, dat in doeltreffendheid en ongevaarlijkheid door geen enkel ander geneesmiddel geëvenaard wordt.

Volgens de Malaria-Commissie van de Volkenbond is tegenwoordig de aangewezen behandeling der Malaria de Korte Kininekuur waarbij een dagelijkse dosis van 1—1,3 gram gedurende 5—7 dagen moet worden gebruikt, terwijl eventuele recidieven op dezelfde wijze behandeld moeten worden. Als prophylaxe beveelt zij een dagelijkse dosis van 400 mg. aan gedurende het gehele malaria-seizoen.

M. Ned. 13.

Mijn leven.

Mijn leven hier is slechts een weefsel,
Gespannen tussen God en mij!
Ik kies niet zelf 't doek — de kleuren
Waarmee Hij statig werkt voor mij.

Zo vaak toch neemt Hij donk're tinten
Van rouw en smart — en zielepijn;
Terwijl m'n oog begerig uitziet
Naar dat wat straalt in zonneschijn.

Och wees niet dwaas, mijn arme zoete ziele,
Laat Jezus vrij met u begaan...
Terwijl gij staart op d'onderzijde,
Ziet Hij het af-ge-beeld reeds staan.

Er zijn drie wijzen van willen:
Willen zonder moeite.
Willen ondanks moeite.
Willen om de moeite.

Deze laatste wijze is die van een groot karakter, van een edelmoedig hart.

Zoekt geen vrienden zonder gebreken, gij zoudt kunnen sterven zonder de vriendschap gekend te hebben.

Het hart van een vrouw is als een wierookkorrel: het geurt slechts als het brandt.

Wie een hoofd van was heeft, moet niet in de zon gaan lopen.

Beelden worden kleiner, naarmate men zich verder van hen verwijdert.

Sommige mensen worden kleiner naarmate men hen dichter nadert.